

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ข้อมูลทั่วไปอำเภอเมืองขอนแก่น

ข้อมูลทั่วไป

อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

สภาพทั่วไป

อำเภอเมืองขอนแก่น เป็นอำเภอหนึ่งใน 20 อำเภอ 5 กิ่งอำเภอของจังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่ประมาณ 953,390 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 595,867.75 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.0 ของพื้นที่จังหวัดขอนแก่น สภาพพื้นที่ทั่วไปประกอบด้วยที่ราบลุ่มแม่น้ำสลับกับพื้นที่เนินสูง โดยที่ราบกว้างใหญ่จะอยู่ทางทิศตะวันออกของถนนมิตรภาพ ทางด้านทิศตะวันตกมีลักษณะเป็นเนินสูงสลับกันไปเป็นลูกคลื่น ลักษณะดินทั่วไปเป็นดินปนทราย จึงไม่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก ยกเว้นบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำชี ในเขตตำบลโคกสี ตำบลหนองคู ตำบลพระลับ ตำบลเมืองเก่า ตำบลศิลา ตำบลท่าพระ และตำบลดอนหัน

อาณาเขตพื้นที่

ทิศเหนือ	ติดต่อกับเขตอำเภอบุรบดี และอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น
ทิศใต้	ติดต่อกับเขตอำเภอบ้านไผ่ และอำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับเขตอำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น และอำเภอเชียงยืน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับเขตอำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

ประชากร

มีประชากรรวมทั้งสิ้น 361,232 คน เป็นชาย 283,172 คน เป็นหญิง 178,060 คน ความหนาแน่นเฉลี่ยของประชาชน 27 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร รายได้เฉลี่ย 29,989 บาท/คน/ปี ประชาชนอายุ 14-50 ปี อ่านออก เขียนได้ ร้อยละ 99.70 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 95 และศาสนาอื่น ๆ อีกร้อยละ 5 มีวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีเหมือนชาวอีสานทั่วไป

การปกครอง

แบ่งการปกครองออกเป็น 17 ตำบล 234 หมู่บ้าน (ยกเว้นในเขตเทศบาล) ดังนี้

1. ตำบลดอนช้าง	8 หมู่บ้าน	2. ตำบลโนนทัน	8 หมู่บ้าน
3. ตำบลแดงใหญ่	9 หมู่บ้าน	4. ตำบลเมืองเก่า	11 หมู่บ้าน
5. ตำบลบึงเนียม	10 หมู่บ้าน	6. ตำบลหนองคู	11 หมู่บ้าน

7. ตำบลสำราญ	13 หมู่บ้าน	8. ตำบลบ้านหว้า	13 หมู่บ้าน
9. ตำบลโคกสี	13 หมู่บ้าน	10. ตำบลคอนหัน	14 หมู่บ้าน
11. ตำบลบ้านทุ่ม	14 หมู่บ้าน	12. ตำบลพระลับ	14 หมู่บ้าน
13. ตำบลบ้านเป็ด	18 หมู่บ้าน	14. ตำบลศิลา	21 หมู่บ้าน
15. ตำบลสาวะถี	20 หมู่บ้าน	16. ตำบลท่าพระ	20 หมู่บ้าน
17. ตำบลบ้านค้อ	17 หมู่บ้าน		

ข้อมูลด้านสาธารณสุข ในเขตรับผิดชอบของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองขอนแก่น

- สถานะสุขภาพ
 - อัตราเกิด 12.97 ต่อพัน
 - อัตราตาย 2.85 ต่อพัน
 - อัตราเพิ่มตามธรรมชาติ ร้อยละ 1.01
 - อายุขัยเฉลี่ย
 - ชาย 50.5 ปี
 - หญิง 61.6 ปี
- สถานบริการในพื้นที่รับผิดชอบ
 - 1) ร้านขายยา 14 ร้าน
 - 2) คลินิกเอกชน 12 แห่ง (แพทย์ 4 แห่ง, พยาบาล 8 แห่ง)
 - 3) สถานีอนามัย 25 แห่ง
 - 4) ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) 204 แห่ง
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ทั้งหมด 194 คน
- สาเหตุการเจ็บป่วย 5 อันดับแรก
 - 1) โรคระบบหายใจ 24,037.2 ต่อแสน
 - 2) โรคระบบย่อยอาหาร 13,177.3 ต่อแสน
 - 3) โรคติดเชื้อและปรสิต 9,819.2 ต่อแสน
 - 4) สิ่งผิดปกติที่พบทางคลินิก 6,898.5 ต่อแสน
 - 5) โรคผิวหนัง และเนื้อเยื่อ 5,213.1 ต่อแสน

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เลขที่ [] [] [] 1-3

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและดูแลบุตรขณะเจ็บป่วย
ด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กของมารดาในชนบท

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม

ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการป้องกันและดูแลบุตรขณะเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อ
เฉียบพลันระบบหายใจในเด็กของมารดา

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ นาง.....นามสกุล.....

ชื่อบุตรที่เจ็บป่วย (ค.ญ., ค.ช.).....นามสกุล.....

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....นามสกุล.....

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....

เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....น. เสร็จเวลา.....น. รวม.....นาที

ส่วนที่ 1

แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ขอความกรุณาจากท่านช่วยบอกความจริงตามที่สัมภาษณ์ โดยผู้ทำการสัมภาษณ์จะเป็นผู้กรอกข้อความตามที่ท่านบอกลงในแบบสัมภาษณ์

สำหรับผู้วิจัย

1.1 ข้อมูลทั่วไปของมารดา

- 1) อายุ.....ปี [] [] 4-5
- 2) สถานภาพสมรส [] 6
 - [] คู่ [] หม้าย [] หย่า [] แยก
- 3) ระดับการศึกษา [] 7
 - [] ไม่ได้ศึกษา [] จบประถมศึกษา
 - [] จบมัธยมศึกษา [] จบอาชีวศึกษา หรืออนุปริญญา
 - [] จบอุดมศึกษา [] อื่น ๆ
- 4) อาชีพ [] 8
 - [] เกษตรกรรม [] รับจ้าง ระบุ.....
 - [] ค้าขาย [] แม่บ้าน
 - [] รับราชการ [] อื่น ๆ
- 5) รายได้เป็นเงินโดยเฉลี่ย.....บาท/เดือน [] [] [] [] 9-13
- 6) จำนวนบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีชีวิตอยู่ทั้งหมด.....คน [] 14
- 7) จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในครอบครัว.....คน [] 15

(ผู้สัมภาษณ์สรุปลักษณะครอบครัว [] ครอบครัวเดี่ยว [] ครอบครัวขยาย)

1.2 ข้อมูลทั่วไปของบุตร

- 1) อายุ..... เดือน [] [] 16-17
- 2) เป็นบุตร ลำดับที่..... (นับเฉพาะบุตรที่มีชีวิตอยู่) [] 18
- 3) น้ำหนักแรกเกิด [] 19
 - [] น้อยกว่า 2,500 กรัม
 - [] 2,500-3,000 กรัม
 - [] 3,000 กรัมขึ้นไป

- 4) ประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา
 ก. ลูกคนนี้เคยเจ็บป่วยด้วยอาการต่อไปนี้ หรือไม่

อาการ	ไม่เคย	เคย	สำหรับผู้วิจัย
1. มีไข้ตัวร้อนร่วมกับ ไอ จาม คัดจมูก น้ำมูกไหล หรือเจ็บคอเล็กน้อย			[] 20
2. เป็นหวัดร่วมกับเจ็บคอมาก			[] 21
3. เป็นหวัดร่วมกับปวดหู หรือมีหนองไหลออกจากหู			[] 22
4. ไข้ ไอ ร่วมกับหายใจผิดปกติ (หายใจหอบ, หายใจเสียงดัง, หายใจเข้ามีชายโครงนูน)			[] 23
5. เป็นหวัด ไข้สูง และชัก			[] 24

- ข. เมื่อลูกคนนี้เป็นไข้หวัด ส่วนใหญ่ท่านให้การดูแลรักษาอย่างไร [] 25

[] ไม่ทำอะไร ปล่อยให้หายเอง

[] ดูแลรักษาตามอาการ เช่น เช็ดตัวลดไข้ ให้ดื่มน้ำอุ่น ให้พักผ่อน โดยไม่ได้

ให้กินยา

[] รักษาแผนโบราณ เช่น กินยาฝน กินยาสมุนไพร ดื่มน้ำผึ้งผสมมะนาว เป่าหัว

ลูกแขน

[] ซื้อยามาให้กินเอง เช่น ยาแก้ไอ ยาแก้ปวด ยาแก้ท้องเสีย ยาลดน้ำมูก เป็นต้น

[] พาไปรักษาที่ สถานีอนามัย คลินิก หรือโรงพยาบาล

ส่วนที่ 2

แบบสัมภาษณ์ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม

2.1 ปัจจัยนำ

2.1.1 แบบสัมภาษณ์ความรู้เรื่องโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก

คำชี้แจง จากข้อความต่อไปนี้ ให้ท่านเลือกตอบว่าใช่, ไม่ใช่, หรือไม่ทราบ

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ	สำหรับผู้วิจัย
1. โรคไขหวัดเกิดจากการหายใจเอาอากาศที่มีเชื้อโรคไขหวัดเข้าสู่ร่างกาย				[] 26
2. ฝุ่นละออง ควันบุหรี่ ควันไฟมีส่วนทำให้เด็กเป็นหวัดได้บ่อยขึ้น				[] 27
3. โรคแทรกซ้อนของไขหวัด มีหลายโรค เช่น คออักเสบ หูอักเสบ ปอดบวม				[] 28
4. โรคหุ้่น้ำหนักเกิดจากการติดเชื้อของระบบหายใจ แล้วลุกลามไปที่หู				[] 29
5. โรคปอดบวมเกิดจากการติดเชื้อโรคที่ปอด				[] 30
6. อาการของโรคไขหวัด ได้แก่ ตัวร้อนจัด ไอมาก และหายใจหอบ				[] 31
7. อาการของโรคไขหวัด มักจะหายได้เองใน 1 สัปดาห์				[] 32
8. อาการหายใจหอบ จนชายโครงบวม เป็นอาการของโรคปอดบวมที่รุนแรง				[] 33
9. อาการซึม ปากแห้ง ไม่กินนมหรือน้ำถือเป็นอาการปกติของเด็กที่เป็นไขหวัด				[] 34
10. โรคปอดบวมติดต่อถึงกันได้ โดยการไอ จาม และหายใจรดกัน				[] 35
11. น้ามนเหลืองจากนมแม่ที่หลังออกมาในระยะแรก ไม่มี ภูมิคุ้มกันโรคไขหวัด				[] 36

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ	สำหรับผู้วิจัย
12. การไม่พาเด็กไปในสถานที่แออัด การให้รับประทานอาหารหลักครบ 5 หมู่ และการพักผ่อนให้เพียงพอ ไม่ใช่ วิธีการช่วยป้องกันโรคไข้หวัด				[] 37
13. การดื่มน้ำมาก ๆ การรักษาความอบอุ่น การพักผ่อนเป็นวิธีการรักษาโรคไข้หวัด				[] 38
14. เด็กเป็นไข้หวัด ควรกินยาปฏิชีวนะ เพื่อให้หายเร็ว				[] 39
15. เด็กเป็นไข้หวัด ควรให้กินนม หรืออาหารให้น้อยลงกว่าเดิม				[] 40
16. เด็กเป็นไข้หวัด ควรดื่มน้ำมาก ๆ ทั้งน้ำเปล่า หรือน้ำผลไม้				[] 41
17. วิธีปฏิบัติเมื่อเด็กมีน้ำมูก คือ การซื้อยาลดน้ำมูกจากร้านค้ามาให้เด็กรับประทาน				[] 42
18. ขากกลางบ้าน ที่ใช้บรรเทาอาการไอได้คือ น้ำผึ้งผสมมะนาว				[] 43
19. วิธีปฏิบัติเมื่อเด็กมีไข้สูง คือ การเช็ดตัวด้วยน้ำเย็น แล้วห่มผ้าหนา ๆ ให้				[] 44

2.1.2 แบบสัมภาษณ์การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก

คำชี้แจง ให้เลือกคำตอบ 1 คำตอบ ที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจของท่านมากที่สุด ซึ่งแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ ดังนี้

เห็นด้วย เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกนึกคิด หรือความเข้าใจของท่าน

ไม่แน่ใจ เมื่อท่านตัดสินใจไม่ได้ว่าข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกนึกคิด หรือความเข้าใจของท่านหรือไม่

ไม่เห็นด้วย เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกนึกคิด หรือความเข้าใจของท่าน

การรับรู้	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	สำหรับผู้วิจัย
การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค				[] 45
*1. เด็กที่มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง จะไม่ติดหวัดแม่จะคลุกคลีกับผู้ที่เป็นหวัด				
*2. การที่ผู้เป็นหวัดจูบเด็ก เด็กไม่มีโอกาสติดหวัดได้				[] 46
3. การที่เด็กใช้ของใช้ เช่น ผ้าเช็ดตัว ช้อน แก้วน้ำ ร่วมกับผู้ที่เป็หวัด เด็กมีโอกาสติดหวัด				[] 47
4. เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีคนสูบบุหรี่ในบ้าน มีโอกาสเป็นหวัดบ่อย ๆ				[] 48
5. เด็กที่เป็นไข้หวัด สามารถกลืนเป็นหุ่น้ำหนักได้				[] 49
การรับรู้ความรุนแรงของโรค				
*6. โรคปอดบวม เป็นโรคที่ไม่ทำให้เด็กเสียชีวิตได้				[] 50

การรับรู้	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สำหรับผู้วิจัย
7. เด็กที่เป็นโรคหุน้ำหนักเรื้อรัง จะทำให้เด็กหุนหนักได้				[] 51
8. เด็กที่เป็นหวัดบ่อย ๆ จะทำให้เป็น โรคหอบหืดได้				[] 52
*9. แม้เด็กจะเป็นไข้หวัดบ่อย ๆ ก็ไม่ทำให้ เสียเวลา และค่าใช้จ่าย ในการดูแล รักษามากนัก				[] 53
การรับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติ				
*10. การรักษาความอบอุ่นร่างกายเด็กเพียง อย่างเดียว ก็สามารถป้องกันโรค ไข้หวัดได้				[] 54
11. การดูแลไม่ให้มีควันบุหรี่และควันไฟ ในบ้าน จะช่วยให้เด็กไม่เป็นไข้หวัด บ่อย ๆ				[] 55
12. การให้เด็กกินนมแม่ จะช่วยให้เด็กไม่ เป็นไข้หวัดบ่อย ๆ				[] 56
*13. การเช็ดตัวลดไข้ ขณะมีไข้สูงจะทำให้ เด็กช็อคได้				[] 57
14. การดื่มน้ำมาก ๆ จะช่วยระบายความ ร้อนออกจากร่างกายและทำให้ไข้ลดลง				[] 58
15. การให้เด็กกินยาแก้ไอแสบ เมื่อเริ่มเป็น หวัด ไม่ช่วยให้โรคหายเร็วขึ้น				[] 59
*16. การสังเกตลักษณะการหายใจ เมื่อเด็กเป็นหวัด ไม่ช่วย ให้รู้ถึงความ รุนแรงของโรคได้				[] 60
การรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติ				
*17. การไม่ให้เด็กเล่นตุ๊กตากลีกลัดกับ ผู้ที่ป่วยเป็นไข้หวัด เป็นสิ่งที่ปฏิบัติ ได้ยากมาก				[] 61

การรับรู้	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	สำหรับผู้วิจัย
18. การให้เด็กอาบน้ำอุ่น ในวันที่อากาศหนาวเย็น เป็นการยุ่งยากและเสียเวลา				[] 62
19. การหลีกเลี่ยงไม่让孩子ไปในที่ที่มีคนมาก ๆ เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ง่าย และไม่ยุ่งยาก				[] 63
*20. การดูแลไม่ให้มีควันบุหรี่หรือควันไฟภายในบ้านเป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ยาก				[] 64
*21. เด็กเป็นไข้หวัด ไม่ต้องเสียเวลาดูแล เพราะจะหายได้เอง				[] 65
*22. การนำเด็กป่วยเป็นปอดบวม ไปรักษากับแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จะทำให้เสียค่าใช้จ่ายมาก				[] 66
23. การเช็ดตัวลดไข้เมื่อเด็กมีไข้สูงเป็นวิธีการที่ยุ่งยาก และเสียเวลา				[] 67

หมายเหตุ * หมายถึง ข้อคำถามในด้านลบ

2.2 ปัจจัยอื่น

2.2.1 แบบสัมภาษณ์การมีเวลาในการดูแลบุตร

สำหรับผู้วิจัย

- 1) ใน 1 วัน ท่านมีเวลาดูแลลูกคนไหนในชีวิตประจำวันประมาณกี่ชั่วโมง
 - ก. ในช่วงเวลากลางวัน (ตั้งแต่ 06.00 น. - 18.00 น.) [] 68
 - [] 10-12 ชั่วโมง [] 7-9 ชั่วโมง
 - [] 4-6 ชั่วโมง [] 1-3 ชั่วโมง
 - [] น้อยกว่า 1 ชั่วโมง
 - ข. ในช่วงเวลากลางคืน (หลัง 18.00 น. - 06.00 น.) [] 69
 - [] 10-12 ชั่วโมง [] 7-9 ชั่วโมง
 - [] 4-6 ชั่วโมง [] 1-3 ชั่วโมง
 - [] น้อยกว่า 1 ชั่วโมง

2.2.2 แบบสัมภาษณ์การเข้าถึงบริการสุขภาพเมื่อบุตรเจ็บป่วย

- 1) ในหมู่บ้านของท่านมีสถานบริการสุขภาพ เช่น สถานีอนามัย คลินิก โรงพยาบาล
ตั้งอยู่หรือไม่ [] 70
 - [] มี สถานบริการ.....
 - [] ไม่มี สถานบริการที่อยู่ใกล้หมู่บ้านมากที่สุด.....
 - ห่างจากหมู่บ้านประมาณ.....กิโลเมตร
- 2) ท่านสามารถพาลูกเดินทางไปใช้บริการที่สถานบริการสุขภาพดังกล่าวได้สะดวก
หรือไม่ [] 71
 - [] สะดวก
 - [] ไม่สะดวก เพราะ.....
 -
- 3) ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ท่านเคยพาลูกที่เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อเฉียบพลันระบบ
หายใจไปรักษาที่สถานบริการสุขภาพหรือไม่ [] 72
 - [] ไม่เคยพาไป
 - [] เคยพาไป ระบุ จำนวน.....ครั้ง
- 4) ท่านพอใจต่อบริการสุขภาพที่ได้รับจากสถานบริการสุขภาพ เช่น ผลการรักษา
อรรถาธิบายของเจ้าหน้าที่ ความสะดวกรวดเร็วในบริการ ฯลฯ หรือไม่ [] 73
 - [] พอใจ
 - [] ไม่พอใจ ระบุ.....

2.2.3 แบบสัมภาษณ์การได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ

1) ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ท่านเคยได้รับข้อมูลข่าวสาร เรื่องโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก เช่น โรคไขหวัด ปอดบวม คออักเสบ หูอักเสบ หรือหูดน้ำหนอง เกี่ยวกับการป้องกันโรคและการดูแลบุตรขณะเจ็บป่วย หรือไม่ [] 74

[] ไม่เคยได้รับ (ข้ามไปตอบข้อ 2.3)

[] เคยได้รับ ระบุแหล่งข้อมูลข่าวสาร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ก. เจ้าหน้าที่ด้านสุขภาพ

[] แพทย์ [] 75

[] พยาบาล [] 76

[] เจ้าหน้าที่สถานีนอนามัย [] 77

[] อสม. [] 78

ข. สื่อสารมวลชน

[] วิทย์ [] 79

[] โทรทัศน์ [] 80

[] หนังสือพิมพ์ [] 81

[] เอกสารต่าง ๆ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ [] 82

[] หอกระจายข่าว [] 83

2.3 ปัจจัยเสริม

2.3.1 แบบสัมภาษณ์การสนับสนุนทางสังคม

1) ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา บุคคลใดต่อไปนี้ที่ให้การช่วยเหลือสนับสนุนท่านมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ในการดูแลบุตรเพื่อป้องกันโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ

[] สามี [] 84

[] บิดา-มารดา [] 85

[] อสม. [] 86

[] ญาติพี่น้อง [] 87

[] เพื่อน เพื่อนบ้าน [] 88

[] อื่น ๆ (ระบุ)..... [] 89

- การดูแลบุตรในขณะที่เจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ

☐ สามี	☐ 90
☐ บิดา-มารดา	☐ 91
☐ อสม.	☐ 92
☐ ญาติพี่น้อง	☐ 93
☐ เพื่อน เพื่อนบ้าน	☐ 94
☐ อื่น ๆ (ระบุ).....	☐ 95

2) การสนับสนุนทางสังคม

คำชี้แจง ให้ท่านเลือกคำตอบ 1 คำตอบ ที่ตรงกับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับท่านมากที่สุด ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา เกี่ยวกับการได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนด้านกำลังใจ ด้านการประเมิน ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านทรัพยากร ในการดูแลบุตรเพื่อป้องกันโรค และการดูแลบุตรขณะเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก จากบุคคล ต่าง ๆ ที่ท่านเกี่ยวข้อง ทั้งในครอบครัวและในชุมชน ซึ่งในแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ คือ

เป็นจริงส่วนมาก เมื่อท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกรู้สึกนึกคิด และความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับท่านเป็นส่วนมาก

เป็นจริงปานกลาง เมื่อท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกรู้สึกนึกคิด และความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับท่านปานกลาง

ไม่เป็นจริงเลย เมื่อท่านเห็นว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกรู้สึกนึกคิด และความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับท่านเลย

การสนับสนุนทางสังคม	เป็นจริง ส่วนมาก	เป็นจริง ปานกลาง	ไม่เป็น จริงเลย	สำหรับผู้วิจัย
ด้านอารมณ์				
1. มีคนสนใจ ชักถามถึงปัญหาเกี่ยวกับการดูแลลูกของท่านทั้งในขณะปกติและในขณะเจ็บป่วย				[] 96
2. มีคนอาสาที่จะช่วยเหลือท่านดูแลลูกทั้งในขณะปกติและในขณะเจ็บป่วย				[] 97
*3. มีคนแสดงความเบื่อหน่าย หรือปฏิเสธเมื่อท่านขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับการดูแลลูกทั้งในขณะปกติและในขณะเจ็บป่วย				[] 98
ด้านการประเมิน				
4. มีคนบอกท่านว่าวิธีการดูแลลูกที่ท่านปฏิบัตินั้น ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องต่อการป้องกันโรคไข้หวัด				[] 99
5. มีคนยืนยันกับท่านว่าการเช็ดตัวลดไข้ การดื่มน้ำมาก ๆ และการรักษาความอบอุ่นร่างกาย จะช่วยรักษาอาการไข้หวัดให้ลูกได้โดยไม่ต้องกินยา				[] 100
*6. มีคนเห็นด้วยกับท่านเมื่อท่านซื้อยาจากร้านมาให้ลูกกินเองขณะเป็นไข้หวัด				[] 101
ด้านข้อมูลข่าวสาร				
7. มีคนบอกท่านถึงวิธีการดูแลลูกเพื่อป้องกันโรคไข้หวัดและปอดบวม				[] 102
8. มีคนบอกท่านถึงประโยชน์ของการให้อาหาร น้ำ และการพักผ่อนขณะที่ลูกป่วย				[] 103

การสนับสนุนทางสังคม	เป็นจริง ส่วนมาก	เป็นจริง ปานกลาง	ไม่เป็น จริงเลย	สำหรับผู้วิจัย
9. มีคนบอกให้ท่านทราบถึงอาการผิดปกติที่ควรนำลูกไปพบแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข				[] 104
ด้านทรัพยากร				
10. มีคนช่วยท่านดูแลลูกทั้งในขณะที่ปกติ และขณะลูกเจ็บป่วย				[] 105
11. มีคนให้เงินหรือให้ยืมเงิน รวมทั้งสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่ท่าน ในขณะที่ลูกเจ็บป่วย				[] 106
12. มีคนไปเป็นเพื่อนท่านเมื่อท่านนำลูกที่เจ็บป่วยไปรักษาที่สถานบริการสุขภาพ				[] 107

หมายเหตุ * หมายถึง ข้อคำถามในด้านลบ

ส่วนที่ 3

แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการป้องกันและดูแลบุตรขณะเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลัน ระบบหายใจในเด็กของมารดา

คำชี้แจง ให้ท่านเลือกคำตอบ 1 คำตอบ ที่ตรงกับความเป็นจริงตามที่ท่านได้ปฏิบัติในการดูแลบุตรของท่านมากที่สุดในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา โดยในแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ คือ ปฏิบัติประจำ เมื่อท่านมีการปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเป็นประจำ สม่ำเสมอ ปฏิบัติบางครั้ง เมื่อท่านมีการปฏิบัติพฤติกรรมนั้นและไม่ปฏิบัติพฤติกรรมนั้นพอ ๆ กัน ไม่เคยปฏิบัติเลย เมื่อท่าน ไม่มีการปฏิบัติพฤติกรรมนั้น ๆ เลย

3.1 แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กของมารดา

พฤติกรรม	ปฏิบัติ ประจำ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย	สำหรับผู้วิจัย
การหลีกเลี่ยงการติดเชื้อโรค				
1. ท่านหลีกเลี่ยงไม่ให้ลูกเล่น หรือ คลุกคลีกับผู้ที่ป่วยไข้หวัด				[] 108
2. ท่านปิดปากและจมูกเมื่อไอหรือจาม ในขณะที่ท่านเป็นหวัด				[] 109
*3. ท่านกอดจูบลูกในขณะที่ท่านเป็นหวัด				[] 110
4. ท่านล้างมือด้วยสบู่ก่อนจับต้อง สิ่งของที่ลูกใช้ในการรับประทานอาหาร ในขณะที่ท่านเป็นหวัด				[] 111
5. ท่านแยกให้ลูกนอนคนละห้อง หรือ คนละมุมห้องกับผู้ที่เป็นไข้หวัด				[] 112
*6. ท่านให้ลูกใช้ของใช้ เช่น ผ้าเช็ดตัว ช้อน แก้วน้ำดื่มร่วมกับผู้ที่ป่วยเป็นหวัด				[] 113

พฤติกรรม	ปฏิบัติ ประจำ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย	สำหรับผู้วิจัย
*7. ท่านพาลูกไปในบริเวณที่มีคนมาก ๆ เช่น งานวัด ตลาด โรงภาพยนตร์ ศูนย์การค้า				[] 114
8. ท่านหลีกเลี่ยงไม่ให้ลูกอยู่ใกล้ควัน บุหรี่ หรือควันไฟ				[] 115
การดูแลสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน				
9. ท่านกวาดและเช็ดดูบ้านไม่ให้มีฝุ่น ละอองทุกวัน				[] 116
10. ท่านทำความสะอาดที่นอนหมอนมุ้ง ลูก โดยการซักหรือนำออกผึ่งแดด ทุกสัปดาห์				[] 117
11. ท่านเปิดประตู-หน้าต่างบ้านเพื่อให้ลม แสงแดด ผ่านเข้ามาในตัวบ้านทุกวัน				[] 118
12. ท่านดูแลไม่ให้มีควันบุหรี่หรือ ควันไฟภายในบ้าน				[] 119
การรักษาความอบอุ่นร่างกายเด็ก				
13. ท่านใส่เสื้อหนา ๆ หรือห่มผ้าให้ลูก ในวันที่อากาศหนาวเย็น				[] 120
14. ท่านให้ลูกอาบน้ำอุ่น ในวันที่อากาศ หนาวเย็น				[] 121
15. ท่านปิดประตูหน้าต่างไม่ให้ลมพัด เข้ามากระทบตัวลูกเวลานอน ในวันที่อากาศหนาวเย็น				[] 122
การดูแลเกี่ยวกับโภชนาการ				
16. ท่านดูแลให้ลูกกินอาหารโดย (ให้ ตอบตามช่วงอายุของเด็ก)				[] 123

พฤติกรรม	ปฏิบัติ ประจำ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย	สำหรับผู้วิจัย
1) กรณีเด็กอายุ 0-4 เดือน - ท่านให้ลูกกินนมแม่เป็นอาหารหลักอย่างเดียว				[] 124
2) กรณีเด็กอายุ 4 เดือนขึ้นไป - 6 เดือน - ท่านให้ลูกกินนมเป็นอาหารหลักและให้อาหารเสริม เช่น กล้วย น้ำหวาน สุกครูด ข้าวบด ไข่แดง ตับบด เนื้อปลาทุกวัน				[] 125
3) กรณีเด็กอายุ 7 เดือนขึ้นไป - ท่านให้ลูกกินอาหารหลัก 5 หมู่ เช่น ข้าว ไข่ เนื้อสัตว์ต่าง ๆ ผัก ผลไม้ และให้นมเป็นอาหารเสริมทุกวัน				[] 126
การดูแลให้ออกกำลังกายและพักผ่อน				
17. ท่านให้ลูกวิ่งเล่น เดินเล่นในที่กลางแจ้ง				[] 127
18. ท่านให้ลูกนอนพักผ่อนในเวลากลางวันอย่างน้อยวันละ 1-2 ชั่วโมง				[] 128
19. ท่านให้ลูกนอนพักผ่อนในเวลากลางคืนอย่างน้อยวันละ 10-12 ชั่วโมง				[] 129

หมายเหตุ * หมายถึง ข้อคำถามในด้านลบ

3.2 แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการดูแลบุตรขณะเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจใน เด็กของมารดา

พฤติกรรม	ปฏิบัติ ประจำ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย	สำหรับผู้วิจัย
การดูแลเมื่อมีอาการไอ				
1. ท่านเช็ดตัวลดไข้ให้ลูกโดยใช้ผ้าชุบน้ำอุ่น เช็ดตามหน้า คอ ลำตัว แขน-ขา และ ข้อพับ ในขณะที่มีไข้สูง				[] 130
2. ท่านใส่เสื้อผ้า หรือห่มผ้าบาง ๆ ให้ลูก ในขณะที่มีไข้สูง				[] 131
3. ท่านให้ลูกกินยาลดไข้กลุ่มพาราเซตามอล ในขณะที่มีไข้สูง				[] 132
การดูแลเมื่อมีอาการไอหรือเสมหะ				
4. ท่านให้ลูกดื่มน้ำอุ่นบ่อย ๆ				[] 133
5. ท่านใช้น้ำผึ้งผสมมะนาวป้ายลิ้นให้ลูก หรือชงกับน้ำอุ่นให้ลูกดื่ม ถ้าลูกไอบ่อย				[] 134
*6. ท่านซื้อยาแก้ไอจากร้านค้ามาให้ลูกกินเอง				[] 135
การดูแลเมื่อมีน้ำมูก				
7. ท่านใช้ผ้าสะอาด เช็ด หรือแหย่เข้าไป เช็ดน้ำมูกให้ลูก หรือให้ลูกสั่งน้ำมูกออก มาแล้วเช็ดออก ถ้าพบว่ามือน้ำมูกอุดตัน ในรูจมูก หรือไหลออกมา				[] 136
*8. ท่านซื้อยาแก้หวัดจากร้านค้ามาให้ลูกกินเอง				[] 137
การดูแลเกี่ยวกับการให้อาหารและน้ำ				
9. ถ้าลูกเบื่ออาหาร ท่านให้ลูกกินอาหาร ทีละน้อยแต่บ่อยครั้งขึ้น				[] 138
10. ท่านให้ลูกดื่มน้ำ มากขึ้นกว่าเดิม				[] 139

พฤติกรรม	ปฏิบัติ ประจำ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย	สำหรับผู้วิจัย
การดูแลให้พักผ่อน				
11. ท่านให้ลูกนอนพักผ่อนมากขึ้น ใน ขณะ เป็นไข้หวัด				[] 140
การรักษาความอบอุ่นร่างกายเด็ก				
12. ท่านใส่เสื้อผ้าที่หนาพอสมควรให้ลูก				[] 141
13. ท่านห่มผ้าให้ลูกเวลานอน				[] 142
*14. ท่าน เปิดพัดลมเป่าที่ตัวลูกตรง ๆ เวลานอน				[] 143
การดูแลสิ่งแวดล้อม				
15. ท่านจัดให้ลูกอยู่ในห้องหรือสถานที่ ที่สะอาดและมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก				[] 144
การสังเกตอาการผิดปกติ				
16. ท่านสังเกต ลักษณะการหายใจ ของลูกในขณะที่เป็นไข้หวัด				[] 145
การพาไปรับการรักษาที่สถานบริการ สุขภาพ				
*17. ท่านปล่อยให้ลูกเป็นไข้หวัด เกิน 1 สัปดาห์ โดยยังไม่พาไปรักษา				[] 146
18. ท่านรีบนำลูกไปรักษาถ้าพบว่า มีอาการ ไข้ไอร่วมกับหายใจเร็ว				[] 147

หมายเหตุ * หมายถึง ข้อคำถามในด้านลบ

ภาคผนวก ค

จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามคำตอบตามแบบสัมภาษณ์

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดาเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตามคำตอบตามแบบ
สัมภาษณ์ความรู้เรื่องโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก

ข้อความ	คำตอบ (ร้อยละ)	
	ถูก	ผิด/ไม่ทราบ
1. โรคไข้หวัดเกิดจากการหายใจเอาอากาศที่มีเชื้อโรคไข้หวัดเข้าสู่ร่างกาย	76.6 (134)	23.4 (41)
2. ฝุ่นละออง ควันบูห์ ควันไฟมีส่วนทำให้เด็กเป็นหวัดได้บ่อยขึ้น	78.3 (137)	21.7 (38)
3. โรคแทรกซ้อนของไข้หวัด มีหลายโรค เช่น คออักเสบ หูอักเสบ ปอดบวม	84.6 (148)	15.4 (27)
4. โรคหุ้มน้ำหนักเกิดจากการติดเชื้อของระบบหายใจ แล้วลุกลามไปที่หู	40.0 (70)	60.0 (105)
5. โรคปอดบวมเกิดจากการติดเชื้อโรคที่ปอด	55.4 (97)	44.6 (78)
6. อาการของโรคไข้หวัด ได้แก่ ตัวร้อนจัด ไอ มาก และหายใจหอบ	78.9 (138)	21.1 (37)
7. อาการของโรคไข้หวัด มักจะหายได้เองใน 1 สัปดาห์	50.3 (88)	49.7 (87)
8. อาการหายใจหอบ จนชายโครงบวม เป็นอาการของโรคปอดบวมที่รุนแรง	64.0 (112)	36.0 (63)
9. อาการซึม ปากคื่นยาก ไม่กินนมหรือน้ำ ถือเป็นอาการปกติของเด็กที่เป็นไข้หวัด	51.1 (93)	46.9 (82)
10. โรคปอดบวมติดต่อถึงกันได้ โดยการไอ จาม และหายใจรดกัน	44.6 (78)	55.4 (97)
11. นำนมเหลืองจากนมแม่ที่หลังออกมาใน ระยะแรก ไม่มี ภูมิคุ้มกันโรคไข้หวัด	28.0 (49)	72.0 (126)
12. การไม่พาเด็กไปในสถานที่แออัด การให้รับประทานอาหารหลักครบ 5 หมู่ และการพักผ่อนให้เพียงพอ ไม่ใช่ วิธีการช่วยป้องกันโรคไข้หวัด	20.6 (36)	79.4 (139)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดาเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตามคำตอบตามแบบ
สัมภาษณ์ความรู้เรื่องโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก (ต่อ)

ข้อความ	คำตอบ (ร้อยละ)	
	ถูก	ผิด/ไม่ทราบ
13. การดื่มน้ำมาก ๆ การรักษาความอบอุ่น การพักผ่อนเป็นวิธีการรักษาโรคไข้หวัด	92.0 (161)	8.0 (14)
14. เด็กเป็นไข้หวัด ควรกินยาปฏิชีวนะ เพื่อให้ หายเร็ว	36.0 (63)	64.0 (112)
15. เด็กเป็นไข้หวัด ควรให้กินนม หรืออาหาร ให้น้อยลงกว่าเดิม	21.1 (37)	78.9 (138)
16. เด็กเป็นไข้หวัด ควรดื่มน้ำมาก ๆ ทั้งน้ำเปล่า หรือน้ำผลไม้	68.0 (119)	32.0 (56)
17. วิธีปฏิบัติเมื่อเด็กมีน้ำมูก คือ การซื้อยาลดน้ำมูก จากร้านค้ามาให้เด็กรับประทาน	55.4 (97)	44.6 (78)
18. ยากลางบ้าน ที่ใช้บรรเทาอาการไอได้คือ น้ำผึ้ง ผสมมะนาว	53.1 (93)	46.9 (82)
19. วิธีปฏิบัติเมื่อเด็กมีไข้สูง คือ การเช็ดตัวด้วย น้ำเย็น แล้วห่มผ้าหนา ๆ ให้	50.3 (88)	49.7 (87)

หมายเหตุ ตัวเลขใน () หมายถึงจำนวนมารดา

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของมารดาเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตามคำตอบตามแบบ
สัมภาษณ์การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก

ข้อความ	คำตอบ (ร้อยละ)		
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค			
1. เด็กที่มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง จะไม่ติดหวัด แม้จะคลุกคลีกับผู้ที่เป็หวัด	36.6 (64)	16.0 (28)	47.4 (83)
2. การที่ผู้เป็นหวัดจูบเด็ก เด็กไม่มีโอกาส ติดหวัดได้	22.9 (40)	13.7 (24)	63.4 (111)
3. การที่เด็กจะใช้ของใช้ เช่น ผ้าเช็ดตัว ช้อน แก้วน้ำ ร่วมกับผู้ที่เป็หวัด เด็กมีโอกา สติดหวัด	66.9 (117)	15.4 (27)	17.7 (31)
4. เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีคนสูบบุหรี่ ในบ้าน มีโอกาสเป็นหวัดได้บ่อย ๆ	55.4 (97)	33.1 (58)	11.4 (20)
5. เด็กที่เป็นไข้หวัด สามารถถูกถามเป็นห ู่น้ำหนักได้	48.6 (85)	33.1 (58)	18.3 (32)
การรับรู้ความรุนแรงของโรค			
6. โรคปอดบวม เป็นโรคที่ไม่ทำให้เด็กเสียชีวิต ได้	23.4 (41)	21.1 (37)	55.4 (97)
7. เด็กที่เป็นโรคหุ้่น้ำหนักเรื้อรัง จะทำให้ เด็กหุ้่น้ำหนักได้	86.3 (151)	10.9 (19)	2.9 (5)
8. เด็กที่เป็นหวัดบ่อย ๆ จะทำให้เป็น โรคหอบหืดได้	76.6 (134)	20.0 (35)	3.4 (6)
9. แม้เด็กจะเป็นไข้หวัดบ่อย ๆ ก็ไม่ทำให้ เสียเวลา และค่าใช้จ่าย ในการดูแล รักษามากนัก	28.0 (49)	4.6 (8)	67.4 (118)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของมารดาเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตามคำตอบตามแบบ
สัมภาษณ์การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก (ต่อ)

ข้อความ	คำตอบ (ร้อยละ)		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
การรับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติ			
10. การรักษาความอบอุ่นร่างกายเด็กเพียง อย่างเดียวก็สามารถป้องกันโรคไข้หวัดได้	47.4 (83)	16.0 (28)	36.6 (64)
11. การดูแลไม่ให้มีควันบุหรี่และควันไฟ ในบ้าน จะช่วยให้เด็กไม่เป็นไข้หวัด บ่อย ๆ	68.6 (120)	22.3 (39)	9.1 (16)
12. การให้เด็กกินนมแม่ จะช่วยให้เด็กไม่ เป็นไข้หวัดบ่อย ๆ	68.0 (119)	20.6 (36)	11.4 (20)
13. การเช็ดตัวลดไข้ ขณะมีไข้สูงจะทำให้ เด็กชกได้	13.1 (23)	16.6 (29)	70.3 (123)
14. การดื่มน้ำมาก ๆ จะช่วยระบายความ ร้อนออกจากร่างกาย และทำให้ไข้ลดลง	72.6 (127)	16.0 (28)	11.4 (20)
15. การให้เด็กกินยาแก้ไอแอสบ เมื่อเริ่มเป็น หวัด ไม่ช่วยให้โรคหายเร็วขึ้น	31.4 (55)	32.0 (57)	36.0 (63)
16. การสังเกตลักษณะการหายใจ เมื่อเด็กเป็นหวัด ไม่ช่วย ให้รู้ถึงความ รุนแรงของโรคได้	36.6 (64)	21.1 (37)	42.3 (74)
การรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติ			
17. การไม่ให้เด็กเล่นคลุกคลีใกล้ชิดกับ ผู้ที่ป่วยเป็นไข้หวัด เป็นสิ่งที่ปฏิบัติ ได้ยากมาก	63.4 (111)	4.6 (8)	32.0 (56)
18. การให้เด็กอาบน้ำอุ่น ในวันที่อากาศ หนาวเย็น เป็นการยุ่งยากและเสียเวลา	11.4 (20)	3.4 (6)	85.1 (149)
19. การหลีกเลี่ยงไม่ให้เด็กไปในที่มีคนมาก ๆ เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ง่าย และไม่ยุ่งยาก	57.1 (100)	8.6 (15)	34.3 (60)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของมารดาเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตามคำตอบตามแบบ
สัมภาษณ์การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก (ต่อ)

ข้อความ	คำตอบ (ร้อยละ)		
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
20. การดูแลไม่ให้มีควันบุหรี่หรือควันไฟ ภายในบ้านเป็นสิ่งปฏิบัติได้ยาก	53.7 (94)	8.6 (15)	37.7 (66)
21. เด็กเป็นไข้หวัดไม่ต้องเสียเวลาดูแล เพราะจะหายได้เอง	6.9 (12)	1.7 (3)	91.4 (160)
22. การนำเด็กป่วยเป็นปอดบวม ไปรักษากับแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จะทำให้เสียค่าใช้จ่ายมาก	10.9 (19)	5.1 (9)	84.0 (147)
23. การเช็ดตัวลดไข้เมื่อเด็กมีไข้สูงเป็นวิธี การที่ยุ่งยาก และเสียเวลา	4.6 (8)	3.4 (6)	92.0 (161)

หมายเหตุ ตัวเลขใน () หมายถึง จำนวนมารดา

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของมารดาเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตามคำตอบตามแบบ
สัมภาษณ์การสนับสนุนทางสังคม

ข้อความ	เป็นจริง ส่วนมาก	เป็นจริง ปานกลาง	ไม่เป็น จริงเลย
ด้านอารมณ์			
1. มีคนสนใจ ชักถามถึงปัญหาเกี่ยวกับการดูแลลูกของท่านทั้งในขณะปกติและในขณะเจ็บป่วย	31.4 (55)	62.9 (110)	5.7 (10)
2. มีคนอาสาที่จะช่วยเหลือท่านดูแลลูกทั้งในขณะปกติและในขณะเจ็บป่วย	27.4 (48)	45.2 (79)	27.4 (48)
3. มีคนแสดงความเบื่อหน่าย หรือปฏิเสธเมื่อท่านขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับการดูแลลูกทั้งในขณะปกติและในขณะเจ็บป่วย	6.3 (11)	21.7 (38)	72.1 (126)
ด้านการประเมิน			
4. มีคนบอกท่านว่าวิธีการดูแลลูกที่ท่านปฏิบัติ นั้น ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องต่อการป้องกันโรคไข้หวัด	26.9 (47)	49.7 (87)	23.4 (41)
5. มีคนยืนยันกับท่านว่าการเช็ดตัวลดไข้ การดื่มน้ำมาก ๆ และการรักษาความอบอุ่นร่างกาย จะช่วยรักษาอาการ ไข้หวัดให้ลูกได้โดยไม่ต้องกินยา	35.4 (62)	29.2 (51)	35.4 (62)
6. มีคนเห็นด้วยกับท่านเมื่อท่านซื้อยาจากร้านมาให้ลูกกินเองขณะเป็นไข้หวัด	14.9 (26)	32.0 (56)	53.1 (93)
ด้านข้อมูลข่าวสาร			
7. มีคนบอกท่านถึงวิธีการดูแลลูกเพื่อป้องกันโรคไข้หวัดและปอดบวม	37.7 (66)	49.1 (86)	13.2 (23)
8. มีคนบอกท่านถึงประโยชน์ของการให้อาหารน้ำ และการพักผ่อนขณะที่ลูกป่วย	44.0 (77)	44.0 (77)	12.0 (21)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของมารดาเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตามคำตอบตามแบบ
สัมภาษณ์การสนับสนุนทางสังคม (ต่อ)

ข้อความ	เป็นจริง ส่วนมาก	เป็นจริง ปานกลาง	ไม่เป็น จริงเลย
9. มีคนบอกให้ท่านทราบถึงอาการผิดปกติที่ควร นำลูกไปพบแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ด้านทรัพยากร	46.9 (82)	45.1 (79)	8.0 (14)
10. มีคนช่วยท่านดูแลลูกทั้งในขณะที่ ปกติ และขณะลูกเจ็บป่วย	43.4 (76)	45.7 (80)	10.9 (19)
11. มีคนให้เงินหรือให้ยืมเงิน รวมทั้งสิ่งของ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่ท่าน ในขณะที่ลูก เจ็บป่วย	28.6 (50)	40.6 (71)	30.8 (54)
12. มีคนไปเป็นเพื่อนท่านเมื่อท่านนำลูกที่เจ็บป่วย ไปรักษาที่สถานบริการ สุขภาพ	42.3 (74)	46.3 (81)	11.4 (20)

หมายเหตุ ตัวเลขใน () หมายถึง จำนวนมารดา

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของมารดาเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตามคำตอบตามแบบ
สัมภาษณ์พฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก

ข้อความ	คำตอบ (ร้อยละ)		
	ปฏิบัติประจำ	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติเลย
การหลีกเลี่ยงการติดเชื้อโรค			
1. ท่านหลีกเลี่ยงไม่ให้ลูกเล่น หรือ คลุกคลีกับผู้ที่ป่วยเป็นไข้หวัด	32.0 (56)	62.3 (109)	5.7 (10)
2. ท่านปิดปากและจมูกเมื่อไอหรือจาม ในขณะที่ท่านเป็นหวัด	68.6 (120)	29.7 (52)	1.7 (3)
3. ท่านกอดจูบลูกในขณะที่ท่านเป็นหวัด	10.3 (18)	51.4 (90)	38.3 (67)
4. ท่านล้างมือด้วยสบู่ก่อนจับต้อง สิ่งของที่ลูกใช้ในการรับประทานอาหาร ในขณะที่ท่านเป็นหวัด	38.9 (68)	52.6 (92)	8.5 (15)
5. ท่านแยกให้ลูกนอนคนละห้อง หรือ คนละมุมห้องกับผู้ที่เป็นไข้หวัด	33.1 (58)	33.1 (58)	33.7 (59)
6. ท่านให้ลูกใช้ของใช้ เช่น ผ้าเช็ดตัว ช้อน แก้วน้ำดื่มร่วมกับผู้ที่เป็นหวัด	53.1 (93)	30.3 (53)	16.6 (29)
7. ท่านพาลูกไปในบริเวณที่มีคนมาก ๆ เช่น งานวัด ตลาด โรงภาพยนตร์ ศูนย์การค้า	7.4 (13)	61.7 (108)	30.9 (54)
8. ท่านหลีกเลี่ยงไม่ให้ลูกอยู่ใกล้ควัน บุหรี่ หรือควันไฟ	40.6 (71)	49.7 (87)	9.7 (17)
การดูแลสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน			
9. ท่านกวาดและเช็ดถูบ้านไม่ให้มีฝุ่น ละออง ทุกวัน	57.1 (100)	41.7 (73)	1.2 (2)
10. ท่านทำความสะอาดที่นอนหมอนมุ้ง ลูก โดยการซักหรือนำออกผึ่งแดด ทุกสัปดาห์	72.5 (127)	26.9 (47)	0.6 (1)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของมารดาเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตามคำตอบตามแบบ
สัมภาษณ์พฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก (ต่อ)

ข้อความ	คำตอบ (ร้อยละ)		
	ปฏิบัติประจำ	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติเลย
11. ท่านเปิดประตู-หน้าต่างบ้านเพื่อให้ลม แสงแดด ผ่านเข้ามาในดื่บ้านทุกวัน	76.0 (133)	23.0 (41)	1.0 (1)
12. ท่านดูแลไม่ให้มีควันบุหรี่หรือ ควันไฟภายในบ้าน	32.0 (56)	52.0 (91)	16.0 (28)
การรักษาความอบอุ่นร่างกายเด็ก			
13. ท่านใส่เสื้อหนา ๆ หรือห่มผ้าให้ลูก ในวันที่อากาศหนาวเย็น	90.3 (158)	7.4 (13)	2.3 (4)
14. ท่านให้ลูกอาบน้ำอุ่น ในวันที่อากาศ หนาวเย็น	69.7 (122)	24.6 (43)	5.7 (10)
15. ท่านปิดประตูหน้าต่างไม่ให้ลมพัด เข้ามกระทบตัวลูกเวลานอน ในวันที่อากาศหนาวเย็น	78.3 (137)	13.7 (24)	8.0 (14)
การดูแลเกี่ยวกับโภชนาการ			
16. ท่านดูแลให้ลูกกินอาหาร โดยให้ กินนมและอาหารเสริมตามวัย	42.9 (97)	55.4 (75)	1.7 (3)
การดูแลให้ออกกำลังกายและพักผ่อน			
17. ท่านให้ลูกวิ่งเล่น เดินเล่นในที่กลางแจ้ง	73.1 (128)	23.4 (41)	3.5 (6)
18. ท่านให้ลูกนอนพักผ่อนในเวลากลางวัน อย่างน้อยวันละ 1-2 ชั่วโมง	86.3 (151)	12.0 (21)	1.7 (3)
19. ท่านให้ลูกนอนพักผ่อนในเวลากลางคืน อย่างน้อยวันละ 10-12 ชั่วโมง	77.7 (136)	19.4 (34)	2.9 (5)

หมายเหตุ ตัวเลขใน () หมายถึง จำนวนมารดา

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของมารดาเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตามคำตอบตามแบบสัมภาษณ์
พฤติกรรม การดูแลบุตรขณะเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก

ข้อความ	คำตอบ (ร้อยละ)		
	ปฏิบัติประจำ	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติเลย
การดูแลเมื่อมีอาการไข้			
1. ท่านเช็ดตัวลดไข้ให้ลูกโดยใช้ผ้าชุบน้ำ อุ่นเช็ดตามหน้า คอ ลำตัว แขน-ขา และ ข้อพับ ในขณะที่มีไข้สูง	82.9 (145)	12.6 (22)	4.6 (8)
2. ท่านใส่เสื้อผ้า หรือห่มผ้าบาง ๆ ให้ลูก ในขณะที่มีไข้สูง	40.6 (71)	26.3 (46)	33.1 (58)
3. ท่านให้ลูกกินยาลดไข้กลุ่มพาราเซต- ตามอลในขณะที่มีไข้สูง	55.4 (97)	24.0 (42)	20.6 (36)
การดูแลเมื่อมีอาการไอหรือเสมหะ			
4. ท่านให้ลูกดื่มน้ำอุ่นบ่อย ๆ	64.6 (113)	29.1 (51)	6.3 (11)
5. ท่านใช้น้ำผึ้งผสมมะนาวป้ายลิ้นให้ลูก หรือชงกับน้ำอุ่นให้ลูกดื่ม ถ้าลูกโอมาก	10.3 (18)	26.3 (46)	63.4 (111)
6. ท่านซื้อยาแก้ไอจากร้านค้ามาให้ลูกกิน เอง	12.6 (22)	44.6 (78)	42.8 (75)
การดูแลเมื่อมีน้ำมูก			
7. ท่านใช้ผ้าสะอาด เช็ด หรือแหยงเข้าไป เช็ดน้ำมูกให้ลูก หรือให้ลูกสั่งน้ำมูกออก มาแล้วเช็ดออก ถ้าพบว่ามือน้ำมูกอุดตัน ในรูจมูก หรือไหลออกมา	50.3 (88)	40.6 (71)	9.1 (16)
8. ท่านซื้อยาแก้หวัดจากร้านค้ามาให้ลูกกิน เอง	13.7 (24)	39.4 (69)	46.9 (82)
การดูแลเกี่ยวกับการให้อาหารและน้ำ			
9. ถ้าลูกเบื่ออาหาร ท่านให้ลูกกินอาหาร ทีละน้อยแต่บ่อยครั้งขึ้น	57.1 (100)	30.9 (54)	12.0 (21)

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของมารดาเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตามคำตอบตามแบบสัมภาษณ์
พฤติกรรม การดูแลบุตรขณะเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก (ต่อ)

ข้อความ	คำตอบ (ร้อยละ)		
	ปฏิบัติประจำ	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติเลย
10. ท่านให้ลูกดื่มน้ำ มากขึ้นกว่าเดิม	66.9 (117)	28.0 (49)	5.1 (9)
การดูแลให้พักผ่อน			
11. ท่านให้ลูกนอนพักผ่อนมากขึ้น ในขณะที่เป็นไข้หวัด	79.4 (139)	18.3 (32)	2.3 (4)
การรักษาความอบอุ่นร่างกายเด็ก			
12. ท่านใส่เสื้อผ้าที่หนาพอสมควรให้ลูก	84.6 (148)	15.4 (27)	0 (0)
13. ท่านห่มผ้าให้ลูกเวลานอน	93.7 (164)	5.1 (9)	1.1 (2)
14. ท่านเปิดพัดลมเป่าที่ตัวลูกตรง ๆ เวลานอน	5.7 (10)	27.4 (48)	66.9 (117)
การดูแลสิ่งแวดล้อม			
15. ท่านจัดให้ลูกอยู่ในห้องหรือสถานที่ที่สะอาดและมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	66.7 (122)	27.4 (48)	2.9 (5)
การสังเกตอาการผิดปกติ			
16. ท่านสังเกตลักษณะการหายใจของลูกในขณะที่เป็นไข้หวัด	76.0 (133)	21.7 (38)	2.3 (4)
การพาไปรับการรักษาที่สถานบริการสุขภาพ			
17. ท่านปล่อยให้ลูกเป็นไข้หวัด เกิน 1 สัปดาห์ โดยยังไม่พาไปรักษา	4.6 (8)	11.4 (20)	84.0 (147)
18. ท่านรีบนำลูกไปรักษาถ้าพบว่า มีอาการไข้ไอร่วมกับหายใจเร็ว	92.6 (162)	5.7 (10)	1.7 (3)

หมายเหตุ ตัวเลขใน () หมายถึง จำนวนมารดา

ภาคผนวก ง
สูตรที่ใช้ในการวิจัย

สูตรที่ใช้ในการวิจัย

1. สูตรการคำนวณค่าเฉลี่ย หรือมัธยฐานเลขคณิต (Mean or Arithmetic mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum x_i}{n}$$

โดยที่ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

$\sum x_i$ = ผลรวมคะแนนของประชากรตัวอย่าง , n = จำนวนข้อมูล

2. สูตรคำนวณส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation ; S.D. , S.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

โดยที่ S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

$\sum x^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n = จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

3. สูตรหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)

- 3.1 สูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson 21)

$$r_{tt} = \left\{ \frac{n}{n-1} \right\} 1 - \frac{\bar{x}(n - \bar{x})}{ns^2}$$

โดยที่ r_{tt} = ค่าความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อ

$\bar{X}$ = คะแนนเฉลี่ย

s_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

- 3.2 สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

$$a = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum Si^2}{St^2} \right\}$$

โดยที่ a = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อ

Si^2 = คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

St^2 = คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

4. สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

$$r \text{ หรือ } r_{xy} = \frac{N\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[N\sum x^2 - (\sum x)^2][N\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

โดยที่ r หรือ r_{xy} = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร x กับตัวแปร y

N = จำนวนคน หรือจำนวนข้อของข้อมูล

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร x

$\sum y$ = ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร y

$\sum xy$ = ผลรวมของผลคูณของคะแนนตัวแปร x กับคะแนนของตัวแปร y เป็นคู่ ๆ ในรูปคะแนนดิบ

$\sum x^2$ = ผลรวมของกำลังสองของคะแนนดิบกับตัวแปร x

$\sum y^2$ = ผลรวมของกำลังสองของคะแนนดิบกับตัวแปร y

5. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression)

เป็นเทคนิคทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หารูปแบบหรือสมการของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามตัวหนึ่ง กับตัวแปรอื่นอีกหลายตัวซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ โดยมีข้อสมมติฐานว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ เป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (Linear relationship) และตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างน้อยเพียงใด (R) หรือสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ไม่น้อยเพียงใด (R^2) และตัวแปรใดมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามมากกว่ากัน (B)

เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนมีลักษณะสำคัญ คือ จะวิเคราะห์ผลของตัวแปรอิสระอย่างเป็นขั้นตอนทีละตัว โดยในขั้นตอนแรกจะหาตัวแปรอิสระหนึ่งตัวที่สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม (หรือมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม) มากที่สุด มาวิเคราะห์สร้างสมการถดถอยสมการแรกก่อน ในขั้นตอนที่สองจะหาตัวแปรตัวที่สองที่เมื่อนำมารวมกับตัวแปรแรกแล้วสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้มากกว่าตัวอื่น ๆ ที่จะนำมารวมกับตัวแปรตัวที่หนึ่ง ในขั้นตอนต่อมาก็หาตัวแปรอิสระตัวอื่น ๆ ที่ยังคงเหลืออยู่เข้าสมการต่อ ๆ ไปตามลำดับความสามารถในการอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม ซึ่งในการวิเคราะห์จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์แต่ละขั้นตอนซึ่งจะนำตัวแปรที่เหลื้อมาเข้าสมการ โดยพิจารณาจากค่า F -test หรือ t -test โดยจะไม่ทำการวิเคราะห์ต่อไป เมื่อพบว่า ขั้นตอนที่ได้วิเคราะห์ถึง

ตัวแปรอิสระที่เหลือ ไม่สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ จะสร้างสมการถดถอยพหุคูณเส้นตรง เพื่อใช้ในการทำนายค่าของตัวแปรตาม เมื่อทราบค่าของตัวแปรอิสระ x จำนวน k ตัว เป็นสมการในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$\hat{Y} = b_0 + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_kx_k$$

เมื่อ $\hat{Y}$ แทนค่า ตัวแปรตามที่ได้จากการคำนวณ เมื่อทราบค่าของตัวแปรอิสระ x

$b_0, b_1, b_2, \dots, b_k$ แทนค่า สถิติที่ใช้ประมาณค่าพารามิเตอร์ $B_0, B_1, B_2, \dots, B_k$

โดยที่ B_0 = ค่าคงที่ (Constant, intercept)

$B_0, B_1, B_2, \dots, B_k$ = สัมประสิทธิ์ของการถดถอยพหุคูณส่วนย่อย (Partial multiple regression coefficient) ซึ่งหมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม เมื่อตัวแปรอิสระ x_i เพิ่มขึ้น 1 หน่วย โดยที่ตัวแปรอิสระอื่น ๆ ในสมการมีค่าคงที่

จากสมการข้างต้น ถ้าคะแนนตัวทำนายหรือตัวแปรอิสระทุกตัวเปลี่ยนจากคะแนนดิบเป็นคะแนนมาตรฐาน และค่าของตัวแปรตามที่ได้จากการทำนาย อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานแล้ว สามารถเขียนสมการทำนายได้ดังนี้

$$\hat{Z} = B_1X_1 + B_2X_2 + B_3X_3 + \dots + B_kX_k$$

เมื่อ $\hat{Z}$ คือค่าของตัวแปรตามที่ได้จากการทำนายด้วยคะแนนมาตรฐาน

(Standard score) เมื่อทราบค่ามาตรฐานของตัวแปรอิสระทุกตัว

ภาคผนวก จ
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย

1. นายคำรณ ไชยศิริ
ผู้เชี่ยวชาญด้านเวชกรรมป้องกัน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น
2. นายสมัย กังสวร
นายแพทย์ 8 สำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขต 6 ขอนแก่น
3. นางสาวศิริจิตต์ วาสนะวัฒน์
นายแพทย์ 8 โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น
4. รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ สมพงษ์ ศรีแสนป่าง
ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. นางธราทิพย์ ธรรมนพฤทธิ
รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข 9 ด้านส่งเสริมพัฒนา
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตาวรรณ จันทะปรีดา
ภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
7. อาจารย์ พรทิพา สมบัติ
ภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น